

Bi-ba-Bijbel-oe 8+

LEERPLANDOELLEN

Kaïn en Abel

5.2.2.1 Vergeving en verzoening, p. 138

Uitbreiding: kinderen ontdekken wat vergeving en verzoening in de Bijbel inhouden. Dit houdt in dat ze...

- zich inleven in andere verhalen over vergeving en verzoening zoals: Kaïn en Abel (Gn. 4), Jacob en Esau (Gn. 33), Jona (Jon.).

5.2.2.5 Conflicten, p. 154

Kern: kinderen beseffen dat conflicten tot de dagelijkse werkelijkheid behoren Dit houdt in dat ze...

- verwoorden welke conflicten ze opmerken en/of zelf beleven:
- conflicten waarin ze zelf betrokken zijn,
- conflicten in hun eigen onmiddellijke omgeving: thuis, op school, in de klas,...;
- (fictieve) conflicten in (kinderprogramma's, films, boeken, strips,...);
- conflicten tussen volkeren, culturen, landen, godsdiensten;
- tot het besef komen dat samenleven zonder conflicten niet mogelijk is.

Uitbreiding:

- ingaan op een actueel conflict (uit de kleine of de grote wereld).

Kern: Kinderen zien verschillende oorzaken van conflicten. Dit houdt in dat ze...

- zien dat conflicten kunnen voortkomen uit de confrontatie van belangen, gevoelens, meningen:
- kritiek op iets,
- verzet tegen iets of iemand,
- verschillen in mening,
- verschillen in huidskleur, godsdienst of cultuur, die als bedreiging ervaren worden,
- allerlei persoonlijke gevoelens in een situatie,
- de moeilijkheid om een keuze te maken,
 - iets tegen zijn zin moeten doen,
 - concurrentie, tegenstrijdige belangen,
 - tegenstrijdige projecten of plannen,
 - afgunst, hebzucht,
 - macht of onmacht,
 - deze oorzaken kunnen terugvinden in hun eigen leven, in de geschiedenis, in de actualiteit, in de Bijbel.

Uitbreiding:

- oorzaken kennen van een conflict uit de actualiteit.

Kern: kinderen zien hoe men met conflicten kan omgaan. Dit houdt in dat ze...

- zich kunnen inleven in de wensen, verlangens en gevoelens van wie in conflict leeft, en deze kunnen verwoorden;
- vaststellen hoe men in concrete conflictsituaties (waarin ze wel of niet betrokken zijn) reageert:
- het conflict negeren, niet willen/kunnen onder ogen nemen,
- boos worden, schelden en verwijten,
- wenen,
- iemand uitsluiten,
- in de tegenaanval gaan,
- het conflict koesteren, er steeds opnieuw op terugkomen,
- zinnen op wraak,
- praten met elkaar,
- zoeken naar verzoening.

Uitbreiding:

- doorheen het verhaal van Kaïn en Abel (Gn. 4) tot het besef komen dat God in een conflictsituatie steeds partij kiest voor de zwakkere, zonder daarbij de andere partij in de steek te laten.

Abraham en Lot

5.2.2.5 Conflicten, p. 157

Uitbreiding: kinderen zien hoe men met conflicten kan omgaan. Dit houdt in dat ze...

- enkele bijbelverhalen extra lezen: b.v. het verhaal van Salomo (1 K. 3, 16-28), Mozes en Farao (Ex. 5), Abraham en Lot (Gn. 19), Ps. 35.

Jakob en Esau

5.2.2.1 Vergeving en verzoening, p. 140

Kern: kinderen ontdekken wat vergeving en verzoening in de Bijbel inhouden. Dit houdt in dat ze...

- vanuit die verhalen beseffen dat God steeds vergeving wil schenken.

Uitbreiding:

- zich inleven in andere verhalen over vergeving en verzoening zoals: Kaïn en Abel (Gn. 4), Jakob en Esau (Gn. 33), Jona (Jon.).

Kern: kinderen ontdekken hoe christenen vergeving en verzoening beleven en uitdrukken. Dit houdt in dat ze...

- als christenen steun vinden in hun geloof in God, die van alle mensen houdt en steeds bereid is vergeving te schenken,
- beseffen dat ook voor christenen vergeving en verzoening niet gemakkelijk en vanzelfsprekend zijn.

Uitbreiding:

- de betekenis aanvoelen van de woorden “vergeef ons onze schuld, gelijk ook wij vergeven aan onze schuldenaren”.

Kern: kinderen voelen aan en begrijpen wat vergeving is. Dit houdt in dat ze...

- verwoorden dat ruzies en conflicten soms heel wat pijn veroorzaken;
- beseffen dat vergeving is: een fout niet langer meer aanrekenen en met de ander opnieuw willen beginnen;
- erkennen dat 'vergeving vragen' niet gemakkelijk is;
- erkennen dat 'vergeving schenken' niet gemakkelijk is.

Uitbreiding:

- beseffen dat mensen soms geen vergeving willen schenken (zie o.a. de actualiteit).

Kern: kinderen voelen aan en begrijpen wat verzoening is. Dit houdt in dat ze...

- beseffen dat verzoening betekent: opnieuw vrede en vriendschap sluiten;
- tekens van verzoening kunnen stellen: een handdruk, een zoen, een verontschuldiging,
- erkennen dat 'een stap naar verzoening' niet gemakkelijk is.

Uitbreiding:

- beseffen dat mensen soms niet tot verzoening bereid zijn (zie o.a. de actualiteit).

7 vette en 7 magere jaren

5.2.2.10 Symbolen, p. 175

Kern: kinderen ontdekken de eigen taal van symbolen. Dit houdt in dat ze...

- ontdekken dat mensen tekens gebruiken (voorwerpen en woorden die naar iets anders verwijzen):
- als ze iets vlug en duidelijk willen zeggen (b.v. verkeerstekens),
- als ze verschillende talen spreken (b.v. logo's),
- vertellen over voorwerpen die voor hen belangrijk zijn: een herinnering aan iemand of iets, een souvenir van een kamp of een reis, een knuffel, een voorwerp dat ze op hun kamer bewaren, een symbool op een uniform,...;
- ontdekken dat voorwerpen een symbolische waarde hebben, omdat ze meer duidelijk maken dan woorden: als woorden te kort schieten (b.v. i.v.m. persoonlijke gevoelens).

Uitbreiding: kinderen verkennen symbolen in verschillende godsdiensten en levensbeschouwingen. Dit houdt in dat ze...

- in het Jozefverhaal de betekenis ontdekken van de zeven vette en de zeven magere jaren (Gn.41);
- enkele voorbeelden van de getallensymboliek van de joden begrijpen, b.v. 3, 5, 7, 12, 40.

Kern: kinderen ontdekken dat symbolen gemeenschap stichten. Dit houdt in dat ze...

- ontdekken hoe mensen zich verzamelen rond symbolen, b.v. sportploeg, jeugdbeweging, een school, politieke groepen, actiegroepen, kerken;
- zien hoe in verschillende godsdiensten mensen gemeenschap vormen rond symbolen.

5.2.2.12 Verhalenreeksen uit de Bijbel: Jozef, Mozes, p. 183

- Kinderen leven zich in in de personages van het verhaal.
- Ze kunnen de symbolische betekenis vatten van voorwerpen en situaties die erin voorkomen.
- Ze brengen hun indrukken over een verhaal tot expressie: in woord, drama, muzische expressie, enz.

Steun bij God vinden

5.2.2.3 Stille en gebed, ontvankelijkheid, p. 146

Kern: kinderen kunnen zich bezinnen. Dit houdt in dat ze...

- stil worden bij een tekst, een beeld, een foto, muziek;
- stilstaan bij een gebeurtenis uit hun leven;
- uitspreken wat er in hen omgaat wanneer ze stil worden en zich bezinnen.

Kern: kinderen ontdekken hoe mensen zich in hun gebed richten tot God. Dit houdt in dat ze...

- zien hoe mensen in verscheidene godsdiensten bidden;
- verscheidene gebedshoudingen leren kennen: knielen, handen vouwen, buigen,...;
- ontdekken dat bidden kan betekenen: danken, vragen, smeken, loven, klagen, aanklagen,...;
- ontdekken dat mensen zowel alleen als samen kunnen bidden.

Uitbreiding:

- nagaan welke voorwerpen in verscheidene godsdiensten een hulp zijn bij het bidden: • een kruisbeeld, een icoon, een meditatiedoek, een gebedenboek, een beeld, een rozenkrans, gebedsriemen, een gebedssnoer, kaarsen, wierook,...;
- nagaan op welke speciale plaatsen mensen samenkomen om te bidden: kerk, moskee,
- synagoge, tempel, kapel, heilige plaatsen (Lourdes, de Ganges, Mekka, e.a.)...

Kern: kinderen ontdekken wat bidden voor mensen betekent. Dit houdt in dat ze...

- weten dat bidden voor gelovige mensen betekent: vertoeven in Gods aanwezigheid;
- in de Bijbel ontdekken hoe Mozes bidt (b.v. Ex. 15,1-18; 17, 4-6; 34, 4-9; ...);
- luisteren naar getuigenissen van mensen over hun bidden;

Kern: kinderen waarderen elkaars wijze van bezinning of gebed. Dit houdt in dat ze...

- waardering hebben voor mensen die stil worden en zich bezinnen;
- waardering hebben voor mensen die bidden;
- in de klas tot bezinning of gebed komen, elk volgens eigen levensbeschouwing of geloof.

5.2.2.7 Gewetensvol handelen, p. 164

Kern: kinderen ontdekken in de Bijbel wegwijzers om gewetensvol te handelen. Dit houdt in dat ze...

- de 'tien woorden' (Ex. 20, 1-17) lezen als wegwijzers voor een zinvol leven;
- vertellenderwijs het verbond tussen Jahwe en zijn volk leren kennen als achtergrond voor de 'tien woorden'.

Ruth

5.2.2.4 Anders zijn, ontmoeting, p. 150

Kern: kinderen ontdekken hoe men in de Bijbel omgaat met mensen die meestal als 'anders' of 'vreemd' worden gezien. Dit houdt in dat ze...

- ontdekken hoe God in de Bijbel mensen inspireert in het omgaan met anderen (het verhaal van Ruth).

Jona

5.2.2.1 Vergeving en verzoening, p. 138

Kern: kinderen ontdekken wat vergeving en verzoening in de Bijbel inhouden. Dit houdt in dat ze...

- vanuit die verhalen beseffen dat God steeds vergeving wil schenken.

Uitbreiding

- zich inleven in andere verhalen over vergeving en verzoening zoals: Kaïn en Abel (Gn. 4), Jacob en Esau (Gn. 33), Jona (Jon.).

Kern: kinderen ontdekken hoe christenen vergeving en verzoening beleven en uitdrukken. Dit houdt in dat ze...

- dat christenen steun vinden in hun geloof in God, die van alle mensen houdt en steeds bereid is vergeving te schenken.

5.2.2.7 Gewetensvol handelen, p. 163

Kern: kinderen geven voorbeelden van wat zij als 'goed' en 'kwaad' ervaren in hun omgeving. Dit houdt in dat ze...

- zien en bespreken hoe volgens hen mensen 'goed' of 'kwaad' handelen: thuis, op school, in tv-programma's, in de jeugdbeweging, in de buurt...

Kern: kinderen ontdekken wat mensen in beweging zet om 'goed' of 'kwaad' te handelen. Dit houdt in dat ze...

- zoeken vanuit welke motieven zij handelen;
- niet anders durven, doen wat anderen zeggen, goedkeuring verwachten, de wet volgen, goed gezind zijn, geraakt worden door verdriet of pijn, deugd hebben aan iets...
- ontdekken dat het 'geweten' in elke mens aanwezig is als een impuls om 'goed' te handelen;
- ontdekken dat ook in hen een geweten hen aantrekt om goed te handelen.

Uitbreiding:

- onderzoeken wat als 'goed' of 'kwaad' beschouwd wordt in reclame, in films, in jeugdboeken... en wat zij hiervan overnemen;
- verhalen beluisteren over mensen die gewetensvol of gewetenloos handelen.

Kern: kinderen ontdekken in de Bijbel wegwijzers om gewetensvol te handelen. Dit houdt in dat ze...

- In het boek Jona ontdekken hoe een mens het moeilijk kan hebben met wat God vraagt.

Kern: kinderen denken na hoe men gewetensvol en verantwoord kan handelen. Dit houdt in dat ze...

- concrete situaties oproepen, bekijken en bespreken waarin ze moesten kiezen tussen verschillende mogelijkheden van handelen;
- concrete situaties oproepen, bekijken en bespreken waarin ze gedaan hebben wat ze aanvoelden als 'goed';
- concrete situaties oproepen, bekijken en bespreken waarin ze wel goed wisten wat er te doen was, maar er niet in slaagden dit ook te doen;
- stilstaan bij de gevoelens die hun handelen bij henzelf oproept: voldoening, vreugde, trots, spijt, angst, onvrede, schaamte, schuld...

Uitbreiding:

- bespreken wat het betekent: zijn geweten sussen, zijn geweten laten spreken, een knagend geweten...